



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 341/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. S., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 5 T 24/2009 z 15. októbra 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 28. mája 2013 doručené podanie M. S., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*Sťažnosť*“. Ústavný súd podľa obsahu kvalifikoval podanie sťažovateľa ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 T 24/2009 z 15. októbra 2010 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Okresným súdom KE II. zo dňa 26. 6. 2009 som bol uznaný vinným pod sp. zn. 5 T 24/09 zo spáchania zločinu podvodu podľa § 222 ods. 3 Tr. zákona v bode 1.) obžaloby, ktorého som sa dopustil dňa 8. 2. 2008 a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 Tr. zákona v bode 2.) obžaloby, ktorého som sa mal dopustiť dňa 21. 1. 2009. Preto ma uvedený súd odsúdil dňa 15. 10. 2010 na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov 2 (dva) mesiace a 1 (jeden) deň v rámci ustanovenia podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona použijúc pritom tzv. asperačnú zásadu... podal odvolanie, ktoré následne Krajský súd KE zamietol dňa 15. 6. 2011 a tým sa stalo právoplatné.

1.) Okresným súdom KE II. pod sp. zn. 4 T 1/03 sa proti mne viedla trestná vec, pričom som bol stíhaný väzobne a to odo dňa 9. 7. 2002 do dňa 9. 7. 2005 pre spáchanie trestných činov lúpeže § 234 ods. 1 Tr. zákona, ublíženia na zdraví § 221 ods. 1 Tr. zákona a výtržníctva § 202 ods. 1 Tr. zákona, kde účinnosť tohto zákona bola do dňa 31. 12. 2005. Uplynula zákonom daná lehota väzby, preto som bol dňa 9. 7. 2005 prepustený na slobodu, pričom táto trestná vec nebola ukončená. Táto trestná vec spáchaná 2002.

2.) Následne Okresným súdom KE II. pod sp. zn. 3 T 157/07 sa proti mne viedla trestná vec, pričom stíhaný som bol väzobne a to od dňa 24. 7. 2007 do dňa 24. 1. 2008 pre spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania § 360 ods. 1 tr. zákona. Uplynula zákonom daná lehota väzby, preto som bol dňa 24. 1. 2008 prepustený na slobodu, pričom ani táto trestná nebola ukončená vec. Táto trestná vec bola spáchaná 2006.

3.) Trestná vec vedená na Okresnom súde KE II. pod sp. zn. 5 T 24/09 pre túto som bol stíhaný na slobode, pričom som sa bez ospravedlnenia nedostavil pred súd z tohto dôvodu som bol dňa 24. 4. 2009 vzatý do väzby a v súčasnej dobe si pre túto trestnú vec vykonávam aj uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. V tejto trestnej veci skutku v bode 1.) obžaloby a to podvodu § 222 ods. 3 Tr. zákona som sa dopustil dňa 8. 2. 2008 a skutku v bode 2.) obžaloby a to nebezpečného vyhrážania § 360 ods. 2 Tr. zákona som sa mal dopustiť dňa 21. 1. 2009.

V trestnej veci vedenej na OS KE II. pod sp. zn. 4 T 1/03 bolo rozhodnuté dňa 29. 2. 2008 rozsudkom nasledovným: Uvedený súd zrušil rozhodnutie OS KE II. pod sp. zn. 3 T 157/07, ktorým bol výrok o treste zo dňa 17. 1. 2008, proti ktorému som podal odvolanie pre spáchanie § 360 ods. 1 Tr. zákona nebezpečné vyhrážanie v rámci

ustanovenia § 42 ods. 2 Tr. zákona, pričom daná vec bola spáchaná v rámci ustanovenia § 42 ods. 1 Tr. zákona. Zo spáchania trestného činu lúpeže § 234 ods. 1 Tr. zákona som bol oslobodený... a zo spáchania trestných činov § 221 ods. 1 Tr. zákona ublíženia na zdraví, § 202 ods. 1 Tr. zákona výtržníctva mi uvedený súd uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky s tým, že do výkonu trestu odňatia slobody som nenastúpil vzhľadom na okolnosť, že uložený trest som mal vykonaný v rámci väzby... Uložený trest, ktorý v súčasnej dobe vykonávam je nezákonný... Uložený trest, ktorý v súčasnej dobe vykonávam, tak skutok v bode 1.) rozsudku bol spáchaný dňa 8. 2. 2008 a skutok v bode 2.) rozsudku bol spáchaný dňa 21. 1. 2009. Teda skutku podvodu – zločin § 222 ods. 3 Tr. zákona som sa dopustil dňa 8. 2. 2008, teda v čase, keď ešte nebolo iným súdom pre inú trestnú vec rozhodnuté, a to výrokom OS KE II. zo dňa 29. 2. 2008 pod sp. zn. 4 T 1/03, kde platnosť tohto zákona bola do 31. 12. 2005, a skutku v bode 2. prečinu nebezpečného vyhrážania som sa mal dopustiť dňa 21. 1. 2009, podľa § 360 ods. 2 Tr. zákona. Uvedený skutok v bode 1.) rozsudku, a to zločin podvod § 222 ods. 3 Tr. zákona bol spáchaný v rámci ustanovenia zákona § 42 ods. 1 Tr. zákona s použitím ustanovenia zákona § 42 ods. 2 Tr. zákona s trestnou vecou OS KE II. pod sp. zn. 4 T 1/03 zo dňa 29. 2. 2008, pričom za takýchto okolností sa použije ustanovenie o súhrnom treste § 42 ods. 1, 2 Tr. zákona a páchatel sa spravidla odsúdi k súhrnnému trestu a skutku v bode 2.) rozsudku a to prečin nebezpečného vyhrážania § 360 ods. 2 Tr. zákona k samostatnému trestu, čo sa v danom prípade nestalo, čím OS KE II. zo dňa 15. 10. 2010 pod sp. zn. 5 T 24/09 hrubo porušil ustanovenia zákona... Za okolností, ktoré som uviedol... nemala byť použitá tzv. (asperačná zásada).

1.) Z uvedených dôvodov podľa § 20 ods. 1 zákona o Ústavnom súde podávam návrh na začatie konanie pred Ústavným súdom. ... táto smeruje proti rozhodnutiu OKRESNÉHO SÚDU KE II. zo dňa 15. 10. 2010 pod sp. zn. 5 T 24/09, a domáham sa spravodlivého zákonného SÚHRNNÉHO TRESTU v rámci ustanovenia § 42 ods. 2 Tr. zákona v bode 1.) rozsudku s trestnou vecou vedenou OS KE II. zo dňa 29. 2. 2008 pod sp. zn. 4 T 1/03.

2.) Podľa § 50 ods. 3 zákona o Ústavnom súde z uvedených dôvodov, ktoré som uviedol v odôvodnení mojej sťažnosti... sa domáham finančného zadosťučinenia vo výške 126 000 €..“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca. V zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Ak má byť predmetom konania pred ústavným súdom sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, musí návrh na začatie konania obsahovať aj náležitosti ustanovené v § 50 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ v nej musí označiť základné práva a slobody, ktoré boli podľa jeho tvrdenia porušené. Sťažnosť musí tiež obsahovať označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, a musí byť v nej označené, proti komu smeruje. K sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu. Ak sa sťažovateľ domáha aj primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje a z akých dôvodov sa ho domáha.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatoval, že sťažnosť sťažovateľa nespĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a 2 a § 50 zákona o ústavnom súde, keďže neobsahuje najmä:

- a) označenie základného práva alebo slobody, ktoré mali byť podľa tvrdenia sťažovateľa porušené,
- b) splnomocnenie na jeho zastupovanie advokátom v konaní pred ústavným súdom.

K sťažnosti sťažovateľ síce pripojil splnomocnenie na zastupovanie advokátom, neuviedol v ňom však, že sa udeľuje výslovne na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Rovnako sťažovateľ ani v petite (návrhu na rozhodnutie), resp. ani v ostatných častiach sťažnosti neuviedol, k porušeniu ktorého základného práva alebo slobody malo napadnutým rozsudkom okresného súdu dôjsť. Uvedené skutočnosti by pri formalistickom posudzovaní sťažnosti boli dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Aj napriek uvedenému však ústavný súd, vychádzajúc z materiálneho chápania ochrany základných práv, pristúpil v rámci predbežného prerokovania sťažnosti k jej preskúmaniu z pohľadu možnej existencie ďalších dôvodov, ktoré by mohli mať za následok jej odmietnutie v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to s prihliadnutím na príčinnú súvislosť medzi sťažovateľom namietaným porušením základného práva podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy (ktorého namietané porušenie možno vyvodit' z obsahu sťažnosti, pozn.) a napadnutým rozsudkom okresného súdu.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 T 24/2009 z 15. októbra 2010 bol sťažovateľovi za spáchanie zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 a ods. 3 písm. a) Trestného zákona a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 98 mesiacov a jedného dňa nepodmienečne. Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 T 24/2009 z 15. októbra 2010 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 4 To 107/2010 z 15. júna 2011 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že odvolanie zamietol. Napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu nadobudol právoplatnosť 15. júna 2011.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

V danom prípade mal sťažovateľ právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie (ktorý aj využil), o ktorom bol oprávnený, ako aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd poukazuje tiež na to, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Zo sťažnosti, ako aj zo zistení ústavného súdu vyplýva, že konanie v trestnej veci sťažovateľa bolo právoplatne skončené 15. júna 2011, pričom sťažnosť bola ústavnému súde doručená až 28. mája 2013, teda bez akýchkoľvek pochybností po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti aj z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci, ako aj z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2013